

Les abreviacions (IV): l'apostrofació davant les sigles

J. M. M. i S.

En l'article número III d'aquesta sèrie, dedicat també a les sigles, vam deixar pendent la qüestió de l'apostrofació dels articles i les preposicions davant aquesta classe d'abreviacions.

Doncs bé, pel que fa a l'apostrofació de l'article definit singular (*el/la, es/sa*) i la preposició *de* davant les sigles, cal tenir en compte els aspectes següents:

1r) La manera de llegir-les. Hi ha sigles que es llegeixen com si fossin un mot (EVA [Pla d']Estudis de Valencià Actual') i d'altres que es llegeixen tot lletrejant-les (TSJC 'Tribunal Superior de Justícia de Catalunya'). En el primer cas, s'apliquen les regles generals d'apostrofació que ens ofereix la gramàtica: *l' IPECC* ('l'Institut de Projectió Exterior de la Cultura Catalana'), *la USTEC* ('la Unió de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyament de Catalunya'), *els tipus d'IVA* ('els tipus d'impost sobre el valor afegit').

2n) La inicial del nom de la primera lletra de l'abreviació, en les sigles que s'han de lletrejar. Recordem que, en les sigles que es lletregen, es considera la forma que tenen en pronunciar-les, tenint en compte que l'accent principal recau sobre la vocal tònica corresponent a la pronunciació de la darrera lletra.

Davant d'una sigla que comença amb vocal, l'article *el* i la preposició *de* s'apostrofen sempre, però l'article *la* no s'apostrofa si la vocal inicial és *i* o *u*: *la IBM* ('la International Business Machines'), *l'IDB* ('l'Inter-american Development Bank'), *els militants de la UGT* / *els militants d'UGT* ('els militants de la Unió General de Treballadors / els militants d'Unió General de Treballadors').

Si la lletra inicial és una consonant, cal tenir en compte que el nom de la inicial pot començar amb un so consonàntic (TVC 'Televisió de Catalunya, SA') o amb un so vocàlic (FM '*frequency modulation*', HCP 'Hospital Clínic i Provincial [de Barcelona]').

En el primer cas, no s'ha d'apostrofar mai; en el segon cas, la tendència actual més generalitzada recomana d'apostrofar sempre: *l'FP* ('la formació professional'), *d'R+D* ('de recerca i desenvolupament').

En les sigles que es llegeixen combinant el lletrejament amb la pronunciació sil·làbica, com és ara *MS-DOS* ([|emə'esə'dos]), el comportament de la partícula dependrà de la part que hi està en contacte: *l'MS-DOS* ('el *micro software-disk operating system*').

3r) El gènere de la sigla. Aquest depèn, normalment, del gènere del primer mot significatiu de la denominació desenvolupada: *el FAGI* ('el Front d'Alliberament Gai de les Illes'), *la TVC* ('la Televisió de Catalunya, SA').

[*Medicampus*, 25 setembre 2001]